

vertrouwen / verbinding / moed
speelplezier /
gevoel / veiligheid

VIVERE

your school of life

KINDEROPvang / BSO
PRIMAIR ONDERWIJS
VOORTGEZET ONDERWIJS
TRAININGEN & CURSUSSEN

HORATIUSSTRAAT 50
3076 XB ROTTERDAM
T 010 307 3182

INFO@VIVERE-YSOL.NL
WWW.VIVERE-YSOL.NL

Pedagogisch beleidsplan 2022

1. Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van BSO Vivere, een democratische BSO in de regio Rotterdam. BSO Vivere is verbonden aan (basisschool) Vivere | Your School of Life en vormt samen het Integraal Kindcentrum Vivere. De BSO-activiteiten vinden plaats binnen dezelfde ruimtes als de schoolactiviteiten.

Met dit beleidsplan wil BSO Vivere ouders, gemeente, GGD en andere geïnteresseerden zoals nieuwe stafleden en medewerkers informeren over haar pedagogische aanpak. In dit beleidsplan staat helder omschreven welk pedagogisch handelen in het beleid past en vanuit welke visie dit is ontwikkeld. Het doel van dit beleidsplan is niet alleen het inzichtelijk maken van kwaliteit, maar tevens een indruk te geven van de visie en ideeën van BSO Vivere over het werken met kinderen.

Voor een juiste interpretatie van het pedagogisch beleidsplan is het van belang kennis te hebben over democratisch onderwijs, het integraal kindcentrum, onze visie en onze aanpak daarop. In dit pedagogisch beleidsplan wordt voor de contextverbreding verwezen naar het schoolplan waarin we het beleid van Vivere hebben beschreven op het gebied van onderwijs.

Voor de leesbaarheid staan in het beleidsplan ouders, stafleden en medewerkers genoemd. Met ouders worden ook uiteraard verzorgers bedoeld. Onder stafleden worden gediplomeerde en/of bevoegde pedagogische medewerkers verstaan. Met medewerkers worden ondersteunende collega's en de leiding bedoeld. Wanneer we spreken van het IKC (Integraal Kindcentrum), bedoelen we de integrale aanpak en dan gelden die regels en afspraken voor zowel de school als de BSO. De woorden 'coach' en 'mentor' worden in dit document door elkaar heen gebruikt. Dit komt door de verschillende benamingen vanuit de school- en BSO kaders. Er wordt dezelfde persoon mee bedoelt: degene die een vertrouwensrelatie aangaat met het kind, het op een coachende manier begeleidt en de gesprekken voert met de ouders over de ontwikkeling van het kind.

In dit document wordt een aantal keer verwezen naar de 'Schoolkring'. Dit is een kring die plaatsvindt *tijdens schooltijd*, maar omdat de afspraken en regels die daar worden afgesproken ook van toepassing zijn op de BSO, willen wij dit voor een compleet beeld toch benoemen.

Waar 'zij' staat of de vrouwelijke vorm is gebruikt, kan ook 'hij' of de mannelijke vorm worden gelezen en andersom.

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	1
2. Inleiding	5
2.1. Visie & missie	5
2.2. Achtergrond democratisch onderwijs	6
3. De CONSENT-methode®	7
3.1. Waar staat de CONSENT-methode® voor?	7
4. De vier pedagogische doelen	10
4.1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	10
4.1.1. Emotionele Veiligheid - invoelend luisteren en conflictbemiddeling	11
4.1.2. Wennen vanaf 4 jaar	13
4.2. Het bevorderen van de persoonlijke competentie	13
4.2.1. Persoonlijke begeleiding door de coach/mentor	14
4.2.2. Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling	14
4.2.3. Taalontwikkeling	15
4.2.4. Stimuleren van motorische ontwikkeling	15
4.2.5. Begeleiden van de creatieve ontwikkeling	16
4.2.6. Omgaan met eigen mogelijkheden	16
4.2.7. Omgaan met conflicten	16
4.2.8. Stimuleren intrinsieke motivatie en zelfvertrouwen	16
4.2.9. Zelf kiezen	17
4.3. Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen	17
4.3.1. Uitbreiden van de sociale relaties	17
4.3.2. Zelfredzaamheid en zelfstandigheid	18
4.4. Het bevorderen van socialisatie door overdracht van waarden en normen	18
4.4.1. Multiculturele samenleving	19
4.5. Portfolio	19
4.5.1. Ouderapp Konnect	19
5. De staf	20
5.1. Hoge eisen personeel	20
5.1.1. Extra scholing en ondersteuning van de stafleden/medewerkers	20
5.2. Ondersteuning van andere beroepskrachten	20
5.2.1. Pedagogisch beleidsmedewerker en coach	20
5.2.2. Vakdocenten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

5.2.3. Beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers	21
6. De basisgroep.....	22
6.1. (Semi) horizontale basisgroepen.....	22
6.2. Afwijking van de BKR: 3-uurs regeling.....	22
6.3. Doorstromen naar nieuwe basisgroep.....	22
6.4. Programma	23
6.5. Activiteiten buiten de basisgroepen	23
6.5.1. Opendeurenbeleid	24
6.5.2. Leeftijdsmix.....	25
6.5.3. Buitenspelen	25
6.6. Activiteiten in een grote groep (groter dan 30 kinderen)	25
7. Ouders	26
7.1. Ouderkring.....	26
7.2. Oudercommissie.....	26
7.3. Oudergesprekken.....	26
7.4. Informatievoorziening.....	26
7.5. Klachten	27
8. Kwaliteitszorg.....	28
8.1. Certificaten voor meer zelfstandigheid en vrijheid	28
8.1.1. Buitencertificaat.....	28
8.1.2. Vrije schermtijd certificaat.....	28
8.1.3. Certificaten voor het gebruik van ruimtes	29
8.2. Brandveiligheid	29
8.3. BHV en kinder-EHBO.....	29
8.4. Kwaliteitsregels.....	29
8.5. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	30
8.6. Hulp aan ouders in zorgtrajecten, onze pedagoge	30
8.6.1. Signaleren en doorverwijzen.....	30
8.7. Pedagogische driehoek	30
9. Praktisch	31
9.1. Openingstijden BSO Vivere	31
9.2. Afname extra dagdelen en ruildagen.....	31
9.3. Sluitingsdagen.....	31
9.4. Locatie	31
9.5. Voeding op het IKC.....	32

9.5.1. Inleiding	32
9.5.2. Visie op volwaardige voeding.....	32
9.5.3. Bijzondere eetvoorschriften	32
9.5.4. Wat eten en drinken we dan bij Vivere?.....	32
9.5.5. Wij serveren:.....	32
9.5.6. Verdeling van verantwoordelijkheid	33
9.5.7. Betrek de kinderen bij het maken van gezonde en lekkere voeding!	33
9.6. Trakteren	33
10. De organisatie-structuur van IKC Vivere	34
10.1. De Schoolkring (SK)	34
10.2. De Bemiddelingskring (BMK)	34
10.3. De Ouderkring (OK).....	35
10.4. Stafkring (STK).....	35

2. Inleiding

BSO Vivere is een democratische BSO in de regio Rotterdam. BSO Vivere is verbonden aan (basisschool) Vivere | Your School of Life en zij vormen samen een Integraal Kindcentrum (IKC). Vivere is het Latijnse woord voor 'leven'. Daar gaat het om op onze BSO. Kinderen ontdekken zelf welke talenten zij hebben en hoe zij deze kunnen ontwikkelen, zodat zij het beste uit zichzelf en uit **het leven** kunnen halen.

BSO Vivere sluit aan op basisschool Vivere. De BSO vindt plaats op de volgende tijden:

Wat	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
VSO	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30
NSO	15:30 – 17:30	15:30 – 17:30	12:15 – 17:30	15:30 – 17:30	12:15 – 17:30
Totaal aantal uur	3	3	5	3	5

De binnen- en buitenruimten van Vivere zijn onderdeel van de visie, waarbij kinderen leren met gevaren en verantwoordelijkheden om te gaan. Kinderen wordt aangeleerd elkaar aan te spreken en elkaar te helpen bij minder veilige situaties. Deze situaties en de manier waarop we kinderen aanleren om met de mogelijke risico's om te gaan, hebben we beschreven in ons beleid Veiligheid & Gezondheid.

Ouders zijn een belangrijke partner binnen de democratische werkwijze. Ouders kiezen bewust voor het democratische concept en ondersteunen deze. Onze ouders zijn dan ook actief betrokken bij de BSO. Zo is er een Oudercommissie die meedenkt over onder meer het pedagogisch beleid, beleid veiligheid en gezondheid en de uurtarieven. Ook zijn alle ouders welkom in de Ouder bouwkring, die 8 keer per jaar wordt gehouden om mee te denken en spreken over allerlei praktische, opvoedkundige en/of pedagogische onderwerpen.

2.1. Visie & missie

De visie van BSO Vivere kan als volgt worden omschreven:

BSO Vivere is een unieke plek waar kinderen zich in veiligheid kunnen ontwikkelen tot een compleet individu. De nadruk ligt hierbij op spelen en ontspannen. Vanuit dat vertrekpunt kijken wij ook naar de talenten van kinderen, waarbij we de kinderen zo veel mogelijk faciliteren. De BSO wordt door kinderen en stafleden vormgegeven op basis van gelijkwaardigheid. Een inspirerende omgeving waar uniciteit en authenticiteit gevierd worden en passie voorop staat!

Dit realiseren we door:

- het creëren van een levensechte speelomgeving;
- veel aandacht te geven aan het waarborgen van de fysieke en emotionele veiligheid van alle betrokkenen;
- te werken met gepassioneerde stafleden, vakdocenten en “voorbijgangers”¹;
- een warme, sfeervolle omgeving te creëren. Kortom: een fijne plek om te zijn!

¹ Met ‘voorbijgangers’ wordt bedoeld iedereen die op kortdurende basis in contact komt met (de kinderen van) Vivere. Denk hierbij aan de gids tijdens een excursie, de bakker om de hoek, de voorleesmoeder, etc.

Het is onze missie dat steeds meer kinderen in Rotterdam en omstreken kunnen genieten van een BSO met als inslag een vernieuwende, democratische werkwijze. Dit doen wij onder andere door een inspiratiebron te zijn voor een ieder die met kinderopvang te maken heeft.

2.2. Achtergrond democratisch onderwijs

Hoewel de BSO een losstaand bedrijfsonderdeel is van IKC Vivere, is het goed om kennis te hebben van de vernieuwende werkwijze van de basisschool waar de BSO mee in één pand zit. Alle informatie over basisschool Vivere kan gelezen worden in de schoolgids en het schoolplan. Deze staan beiden op de website onder school → documenten/downloads.

3. De CONSENT-methode®

IKC Vivere werkt met de CONSENT-methode® om de het IKC te besturen, besluiten te nemen en conflicten op te lossen. De CONSENT-methode® vult de democratische principes die inspraak moeten geven aan het individu op een bijzondere manier in. Er mogen namelijk geen besluiten genomen worden zolang er nog zwaarwegende, beargumenteerde bezwaren op tafel liggen. Er wordt dus altijd besloten op basis van consent. Iedereen moet zijn consent kunnen geven aan de beslissing die genomen wordt. Het kan nog steeds zijn dat je het er niet (helemaal) mee eens bent, maar omdat je geen zwaarwegend, beargumenteerd bezwaar meer hebt, kan je toch akkoord gaan. (Dit is niet te verwarren met een vetorecht, waarbij één persoon of partij zonder opgaaf van redenen de beslissing kan blokkeren. We hebben het hier echt over het recht om te argumenteren.) Overigens heb je ook altijd het recht om later alsnog bezwaar te maken tegen het genomen besluit, waardoor deze opnieuw in overweging wordt genomen en een genomen besluit dus ook altijd veranderd of teruggedraaid kan worden. Besluiten zijn daardoor niet star en inflexibel, maar bewegen mee met de groei van de organisatie.

In eerste opzicht kan het lijken dat besluiten die op deze manier genomen worden omslachtiger zijn. De ervaring leert dat het nemen van het besluit soms iets langer duurt, maar dat er vervolgens een gedragen besluit ligt dat iedereen wil uitvoeren. Daarmee wordt de uitvoering efficiënter en hoeft er minder vaak teruggekomen worden op genomen besluiten, omdat heel helder is geworden hoe en waarom dit besluit genomen is.

De CONSENT-methode® is ontwikkeld door Baudy Wiechers. Zij is betrokken geweest bij de oprichting en doorstart van meerdere democratische scholen in Nederland, en heeft haar ervaring met SKM (Sociocratische Kringorganisatie Methode) omgezet in een doorontwikkelde CONSENT-methode®, waar onder andere ook de principes van Thomas Gordon ('luisteren naar kinderen') in zijn meegenomen. Alle vaste stafleden van Vivere zijn door Baudy Wiechers uitgebreid getraind in de CONSENT-methode®. Voor meer informatie over de CONSENT-methode® verwijzen we naar de website <https://www.consentmethode.nl/>.

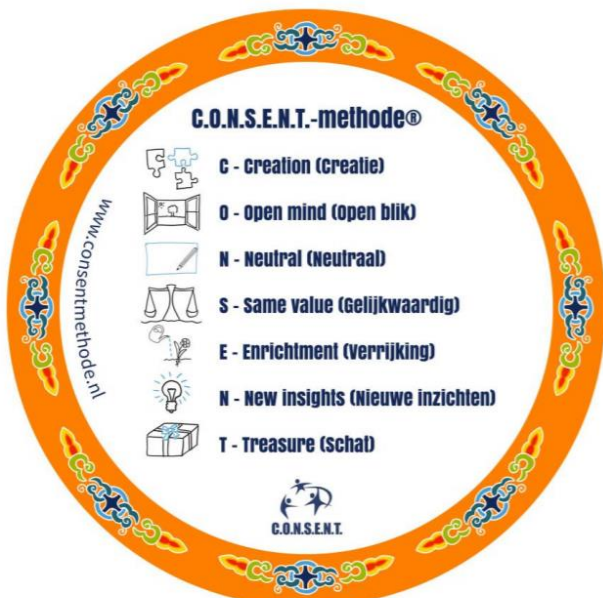

Dat Vivere volgens de CONSENT-methode® werkt is tevens vastgelegd in de statuten van de stichting, welke zijn in te zien via onze website (downloads).

3.1. Waar staat de CONSENT-methode® voor?

De CONSENT-methode® staat voor 'gelijkwaardigheid' en 'met consent genomen besluiten', met als resultaat: balans. Consent betekent: geen overwegend beargumenteerd bezwaar. Als je consent geeft, ben je bereid en in staat om een besluit uit te voeren. De letters van de CONSENT-methode® staan voor:

C van 'Creation'

Creatie is het begin van een beweging, een idee dat uitmondt in een voorstel. Het creërend vermogen gaat heel ver. Een creatie ontstaat vanuit het niets. De C van creatie in de CONSENT-methode® staat dus echt aan het begin. Een begin dat aan het eind helemaal rondgemaakt zal zijn door het bereiken van een doel. Alle nieuwe dingen beginnen met creatie. Een mooi begin.

O van 'Open mind'

Betrokkenheid bij de creatie die ontstaat is belangrijk. Daarnaast is een open mind van groot belang. Die stelt je in staat om te beginnen met een blanco blad, waarop nog niets vaststaat. Hoe is het om met een open mind naar dingen te kijken? Ontvang wat er lijkt te zijn. Observeer, oordeel niet, zie en registreer. Meteen een mening vormen, verkleint de mogelijkheid om met een open blik, zonder oordeel naar iets te kijken. En dat zou jammer zijn, want dat ontnemt de kring heel veel creativiteit. Iemand met een open mind kan nieuwe dingen zien, nieuwe ideeën krijgen. Kan met een frisse blik tegen dingen aankijken, waardoor er een veel breder perspectief ontstaat. Daardoor ontstaat er veel meer tolerantie en leer je inzien dat er meerdere werkelijkheden bestaan.

N van 'Neutral'

Observeer neutraal wat er is. Zonder meteen een mening klaar te hebben. Zonder al een antwoord klaar te hebben voordat echt bekend is wat het onderwerp is. Kijk eens met neutrale aandacht naar dingen. Onderzoek en heb vooral geen mening. Let eens op wat dan zichtbaar wordt! Blijf luisteren met die neutrale aandacht. Misschien verschijnen er mogelijkheden die niemand verwacht had. Probeer de neutraliteit zo lang mogelijk vol te houden, totdat de tijd komt om de neutraliteit los te laten en juist met meningen te komen om de volgende stap te kunnen zetten in het proces.

S van 'Same value'

Same value gaat over gelijkwaardigheid: iedereen is van gelijke waarde en is tegelijkertijd ongelijk. Hierover ontstaat vaak verwarring. Want gelijkwaardig kan heel verschillend zijn. Elk mens heeft zijn waarde, zijn eigen, unieke waarde. En in besluitvorming neemt ieder zijn waarde mee. Als iedereen gelijk zou zijn, dan zou de wereld er maar saai en eentonig uitzien. Dan zou iedereen hetzelfde denken, van hetzelfde eten houden, dezelfde stijl kleding dragen, dezelfde beroepen leuk vinden, of dezelfde spelletjes willen spelen. Door gelijkwaardig maar ongelijk te zijn, ontstaat er een wereld vol

variatie. Variatie in interesse, in ontwikkelingsgebieden, in waar je waarde aan hecht. Wanneer je dat weer deelt met anderen, ontstaat er rijkdom. Rijkdom door verschillen.

E van 'Enrichment'

Enrichment betekent 'verrijken'; iets nog beter, nog mooier maken. In de vier voorafgaande stappen van de CONSENT-methode® hebben de kringleden samen gecreëerd, met een open mind, heeft iedereen neutraal gekeken en is dat allemaal gebeurd op basis van gelijkwaardigheid. De nieuwe creatie, het voorstel, heeft vorm gekregen in die eerste stappen. Iedereen heeft zijn mening gedeeld. En dan komt de verrijking. Opnieuw kijk je samen naar het voorstel. In de verdiepende rondes onderzoek je wat het idee nog mooier, nog rijker kan maken, voordat de kring een definitief besluit neemt. Omdat jullie een gezamenlijk doel hebben. Verrijking doet recht aan creativiteit. Niet alleen aan creativiteit in het begin, maar juist ook in een later stadium. Gebruikmaken van mogelijkheden. Geweldig, toch?

N van 'New insights'

New insights, nieuwe inzichten, kunnen op elk moment, in het hele proces doorbreken. Door een nieuw inzicht kunnen meningen 180 graden draaien. Zomaar opeens. Door open te staan voor nieuwe inzichten blijken ze ook veel gemakkelijker te komen. Soms lijkt een onderwerp helemaal vast te zitten, niet meer voor- of achteruit te kunnen. En dan, plotseling, is er een nieuw inzicht waardoor er een voorstel komt waar iedereen mee consent gaat. Nieuwe inzichten, ze komen op onverwachte momenten. Misschien wel om de spanning er een beetje in te houden. Zo ervaar je steeds opnieuw hoe leuk het is om samen tot gedragen besluiten te komen. Want vaak leidt een nieuw inzicht van een kringlid tot het beste idee, dat ook nog eens meteen aangenomen wordt! Let er maar eens op wat nieuwe inzichten voor effect hebben op de hele kring.

T van 'Treasure'

En dan, ineens, is er consent op een voorstel! De opluchting, de energie die opeens heel licht wordt, voelt als het vinden van een schat (treasure). Kringleden raken opgewonden: eindelijk! Nadat ze samen onderzoek deden, samen aan een bouwwerk bouwden – waarbij het soms echt leek alsof het niets zou worden, ligt ineens hét voorstel op tafel. Het allerbeste idee, voor deze groep, op dit moment. Het idee dat iedereen ziet zitten en dat uitgevoerd kan worden. Soms is de uitkomst compleet anders dan je had verwacht. Het kan een grote verrassing zijn. Maar is een schat dat niet altijd? De kring heeft iets kostbaars gevonden, dat het hele plaatje rondmaakt.

Alle stappen komen aan bod

Als consent bereikt is op een voorstel, dan zijn alle aspecten van de CONSENT-methode® aan de orde geweest, sommige zelfs meerdere malen. Dit kan in willekeurige volgorde. De CONSENT-methode® begint dus met creatie, die kan groeien omdat iedereen er met een open mind in staat en neutraal luistert en observeert, op basis van gelijkwaardigheid. Door verrijking, waardoor nieuwe inzichten ontstaan, is daar ineens 'de schat'. De CONSENT-methode® is vooral een heel praktisch gerichte manier van werken. Door te doen, ervaar je dat het werkt. Door te doen, ervaar je dat iedereen serieus genomen wordt. Door te doen, is de kring samen verantwoordelijk. Je kunt de CONSENT-methode® toepassen in alle situaties: in je gezin, je werk, je organisatie, op school en de BSO. Het is een geweldige manier om samen doelen te bereiken. Het fijne van de methode is dat die geen beperkingen oplegt, maar ruimte geeft: constant krijgt elk lid van de kring nieuwe inzichten en kan iedereen blijven groeien. Leren houdt dus nooit op. Wat een rijkdom!

4. De vier pedagogische doelen

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting, is gekozen voor de vier basisdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. Volgens de professor zijn genoemde doelen overigens toepasbaar in elke opvoedingssituatie. De vier basisdoelen zijn:

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

Deze basisdoelen zijn eenvoudig te vertalen naar de volgende toetsvragen:

- Heeft een kind het naar zijn zin?
- Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
- Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
- heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Uitwerking basisdoelen

Een staflid van Vivere werkt vanuit een coachende basishouding. Zij zorgt ervoor dat haar handelen en attitude gestoeld is op de vier basisdoelen. Ze observeert en luistert goed naar de kinderen, zowel individueel als de hele groep. Als ze zelf meespeelt, laat ze de regie bij de kinderen en speelt ze mee of is ze gast. Kinderen zien en leren van elkaar en van de groep. Het staflid stimuleert en observeert en gaat er niet meteen op af als het niet zo goed gaat, maar geeft kinderen de ruimte om zelf een oplossing te vinden. Hierbij maakt zij gebruik van invoelend luisteren en de CONSENT-methode® wanneer de situatie daarom vraagt.

Het staflid laat de kinderen zelf kiezen wat ze willen doen, hiermee stimuleert ze hun zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Als de kinderen er zelf voor kiezen om lekker te luieren door in een boekje te bladeren, te kleuren of naar buiten te staren, dan is dat prima. Als de kinderen liever iets actiefs willen doen, dan is dat ook prima. Hierbij houdt het staflid ook goed in de gaten dat de wat 'rustigere' kinderen niet worden ondergesneeuwd door de 'domantere' kinderen.

4.1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt, zijn de basiselementen van het kind zoals nieuwsgierigheid en de drang tot ontdekken in het geding. Het kind staat niet open voor speelgoed of het leren van vaardigheden. Alle energie gaat dan zitten in de stress en het op zijn hoede zijn. Zich veilig voelen is een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid in de BSO wordt bepaald door de groepsleiding, de ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen.

Wij bieden kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door:

- Het aanbieden van een consequente en integrale aanpak van BSO en school:
  - De BSO vindt plaats in hetzelfde pand en ruimtes als de school;
  - Een aantal stafleden van de school (leerkrachten) werken tevens door op de BSO, maar scheiden hierbij goed hun rol als leerkracht van die van pedagogisch medewerker;
  - Een aantal stafleden van de BSO (pedagogisch medewerkers) werken tevens op school als klassenassistent;
  - Veel bekende gezichten, want de meeste kinderen maken gebruik van zowel de basisschool als de BSO bij Vivere;
  - Dezelfde regels, kaders, methodes en principes worden gehandhaafd;
  - De mogelijkheid om dagelijks 'situaties' over andere kinderen in te brengen en te bespreken in de Bemiddelingskring (zie hieronder).
- Invoelend luisteren en conflictbemiddeling;
- Constructief oplossen van ruzies;
- Dat elk kind wordt gezien, gehoord, gekend, geaccepteerd, gerespecteerd en gewaardeerd;
- Dat elk kind weet dat hij mag zijn wie hij is en er toe doet omdat ieders stem mee telt;
- Het werken met een certificatenstelsel voor meer zelfstandigheid.

4.1.1. Emotionele Veiligheid - invoelend luisteren en conflictbemiddeling

Emotionele veiligheid heeft te maken met je fijn voelen in een omgeving. Jezelf kunnen zijn op leuke en minder leuke momenten en al je emoties vrijuit kunnen tonen.

Maar ook: weten wat de regels van de groep zijn en een duidelijke structuur hebben om mee te werken. Weten wat de veilige kaders zijn, geeft juist ook ruimte voor vrijheid en eigen verantwoordelijkheid. Mits je natuurlijk altijd de bestaande kaders en regels ter discussie kunt stellen. Dat laatste is goed gewaarborgd binnen de CONSENT-methode². Ieder kind kan altijd alles binnen de BSO ter discussie stellen. Samen wordt dan gekeken of de bestaande regels nog voldoen en eventueel worden nieuwe afspraken gemaakt, waar iedereen consent mee kan gaan.

Natuurlijk kan er een situatie ontstaan waarbij een kind zich onveilig voelt. Dit kan bijvoorbeeld zijn door toedoen van een ander kind (onbewust of bewust; pestgedrag). Als de situatie niet ter plekke met behulp invoelend luisteren of conflictbemiddeling kan worden opgelost, dan kan je een situatie indienen bij de Bemiddelingskring (BMK). Iedere dag heeft deze kring zitting en worden de ingediende zaken behandeld.

In het kader van de emotionele veiligheid benoemen we nog even specifiek hoe we omgaan met heftige emoties bij en conflicten tussen studenten. Binnen Vivere werken we met 'Conflictbemiddeling met kinderen' van Eefke Eijgenstein².

---

² Als leerkracht, schooldirecteur en moeder heeft Eefke Eijgenstein veel ervaring opgedaan in conflicten bemiddelen met kinderen. Daarbij zijn de gesprekstechnieken van Thomas Gordon (o.a. 'Luisteren naar Kinderen') en Geweldloze Communicatie (van Marshall Rosenberg) grote inspiratiebronnen. Door deze vorm van conflictbemiddeling wordt er recht gedaan aan elk kind en aan elke volwassene. Hierdoor wordt een conflict van iets onvermijdelijks juist een contactmoment. Door open communicatie en gelijkwaardige relatie worden vriendschappen tussen kinderen, maar ook tussen ouders en kinderen steeds hechter.

Door te de situatie veilig te stellen, (invoelend) te luisteren naar de verschillende verhalen, gevoelens en behoeften te (h)erkennen, naar oplossingen te zoeken en uiteindelijk tot een voorstel te komen, leren kinderen hoe ze samen iets kunnen leren accepteren of oplossen. Hierbij laten we nadrukkelijk de verantwoordelijkheid voor het probleem of conflict bij de kinderen zelf. We nemen niets over en geven bijvoorbeeld geen (ongevraagd) advies.

Met invoelend luisteren wordt bedoeld de manier van luisteren/spreken. Hoe je naar een ander kan luisteren zodat hij zich gehoord voelt.

Bij onenigheden tussen de kinderen treden de stafleden dus op als mediator maar nooit als scheidsrechter. Hierdoor ontwikkelen de kinderen tevens sociale vaardigheden die ze nodig hebben om problemen op te lossen. Problemen kunnen ook binnen de diverse kringen besproken worden. Kinderen krijgen daar de gelegenheid om zelf afspraken te maken met elkaar. Door dit proces ervaren kinderen hoe het is om verantwoordelijkheid te nemen waar het gaat om hun eigen ontwikkeling en de ontwikkeling en klimaat van de BSO. Kinderen leren zo evenwichtige keuzes maken.

Door het gedrag van de stafleden zal een kind zich gewaardeerd voelen. Hoe stafleden dit bewerkstelligen is zeer persoonlijk. Wel is er met de stafleden afgesproken gebruik te maken van invoelend luisteren of conflictbemiddeling en wordt er aandacht besteed aan pesten, intimideren, geweld en vooroordelen.

Op Vivere | Your School of Life hanteren wij geen systemen voor belonen of straffen.

4.1.2. Wennen vanaf 4 jaar

Kinderen die nieuw komen bij Vivere moeten wennen. Dit wenproces wordt geleidelijk opgebouwd en wordt individueel met de ouders en het kind afgesproken.

Een wenperiode start bijvoorbeeld met een kijkdag. Het nieuwe kind komt dan, in overleg met de ouder, een dag(deel) meedraaien op school en de BSO. Als de kijkdag bevalt, dan wordt er een proefmaand afgesproken.

De kijkdag is praktisch gezien eigenlijk al de start van de wenprocedure. Tijdens deze dag krijgen ouders en kind een rondleiding, worden de huisregels nog kort doorgenomen en worden vragen beantwoord. Daarna gaan ouders naar huis en start het kind zijn dag met de ochtendkring, waarin hij wordt voorgesteld aan de andere kinderen. Kinderen blijven tijdens de kijkdag minimaal tot na de lunch (13:30 uur). De ophaaltijd wordt door ouders en kind samen bepaald.

Het wennen tijdens de proefmaand is een individueel traject. Met ouders wordt een op maat wenprocedure afgesproken, elk kind is anders en uniek, we bekijken het per individu. Het ene kind kan gelijk volledig meedraaien, het andere kind heeft wat meer tijd nodig om te wennen. Over het algemeen kunnen kinderen vanaf vier jaar de eerste week de helft van de gewenste BSO-uren komen wennen, daarna evalueren we het wennen met de ouders en het kind. Als het goed gaat, mag het kind de week erop de volledige BSO-uren die afgesproken zijn komen.

Bijvoorbeeld: kind X neemt drie dagen per week VSO en BSO. Met ouders wordt afgesproken op welke dagen het kind komt wennen. Het kind komt in week 1 dinsdag- en donderdagochtend om 9.00 uur naar de VSO en donderdagmiddag blijft het tot 16.00 uur. Donderdagmiddag om 16.00 uur wordt het wenproces geëvalueerd en eventueel nieuwe wenafspraken gemaakt. Bijvoorbeeld: in week 2, komt het kind twee ochtenden om 8.30 uur en twee middagen tot 17.00 uur. Vanaf week 3 komt het kind de volledige BSO-uren.

Kind Y komt gelijk alle BSO-uren, twee dagen per week, hij kan 's ochtends niet wachten om naar de VSO te gaan en verheugt zich er juist op om 's middags naar de BSO te gaan, dan kan hij lekker spelen met zijn vriendjes. Met de ouders wordt er afgesproken dat zij goed telefonisch bereikbaar zijn als het toch teveel blijkt te zijn voor het kind. Tijdens de overdracht wordt de dag geëvalueerd met ouders en het kind.

Uiteraard krijgen nieuwe kinderen extra begeleiding van de stafleden én de andere kinderen. De eerste dag van de proefmaand wordt het nieuwe kind gekoppeld aan een 'maatje'. Dit is een kind dat heeft aangegeven het leuk te vinden om nieuwe kinderen wegwijs te maken in de BSO. Hij of zij is dan het eerste aanspreekpunt voor het nieuwe kind en neemt het nieuwe kind de eerste dag(en) een beetje op sleeptouw, totdat de vaste routines van de BSO een beetje duidelijk zijn.

4.2. Het bevorderen van de persoonlijke competentie

Het aanbieden van uitdagende spelvormen, methodieken en speelgoed stimuleren de persoonlijke ontwikkeling van een kind. Met persoonlijke competenties wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei typen problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Hierbij komen zelfvertrouwen en voor zichzelf zinvol bezig zijn om de hoek kijken. Het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden zijn hier voorbeelden van. Wij bevorderen de persoonlijke competentie van de kinderen door:

- Het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling;

- Het stimuleren van de taalontwikkeling;
- Stimuleren van motorische ontwikkeling;
- Begeleiden van de creatieve ontwikkeling;
- Omgaan met eigen mogelijkheden;
- Omgaan met conflicten;
- Leren samenwerken;
- Zelf kiezen en keuzes maken.

4.2.1. Persoonlijke begeleiding door de coach/mentor

Als het kind na de proef- en wentijd definitief gaat starten bij het IKC, dan wordt er een mentor gekozen uit een van de coachende begeleiders van de basisgroep. Dit doen we indien mogelijk in overleg met het kind. Onze mentoren bouwen een vertrouwensband op met hun mentorkinderen en signaleren als eerste eventuele problemen. We vinden het belangrijk dat er een goede klik is tussen het kind en de mentor. Daarnaast hebben onze stafleden verschillende vaardigheden en achtergronden. Behalve een goede klik tussen mentor en kind, wordt er ook gekeken welke vaardigheden en kwaliteiten de mentor nodig heeft om het kind goed te kunnen begeleiden en coachen. Als het kind interesse heeft in techniek, zal de ene staflid beter passen bij het kind dan een andere. Minimaal per maand vindt er een coachings-(mentor)gesprek plaats tussen kind en mentor. Voor de duidelijkheid: kinderen hebben dezelfde mentor op zowel school als de BSO en mentorgesprekken kunnen zowel in schooltijd als in BSO-tijd plaatsvinden.

Een mentor/coachgesprek bestaat onder andere uit de volgende onderdelen en vragen:

- Aankomstronde (hoe voel je je, hoe is het met je, wil je hier iets over kwijt?);
- Hoe staat het met de activiteiten die je volgt. Heb je nog iets nodig?
- En dan, afhankelijk van het kind en de situatie die speelt op dat moment:
  - Kwaliteitspel (waar ben je goed in, wat vind je leuk?)
  - Spreken over gedrag;
  - Spreken over sociale interactie / samenwerking met anderen;
  - Andere punten die op dat moment aan de orde zijn.
- Slotronde (is het gegaan zoals je verwacht had, wil je nog iets kwijt?).

Door te werken aan de hand van een vaste opzet kunnen de mentoren hun kinderen helpen om nieuwe stappen te zetten in hun ontwikkeling.

4.2.2. Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling

Spelen en bezig zijn, is leren voor kinderen. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening binnen de wereld van het kind. De stafleden overleggen over allerlei situaties gedurende de dag. Het staflid legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt de kinderen uit om dingen zelf te verwoorden. Regelmatig doet het staflid een beroep op het vermogen van de kinderen om oplossingen te zoeken voor problemen. Ook vraagt zij de kinderen om mee te denken met de invulling van de BSO-middag.

Kinderen ontdekken de wereld om zich heen spelenderwijs. Wij bieden onze kinderen verschillende materialen aan om mee te werken en te spelen. De materialen worden veelal in de verschillende hoeken en aantrekkelijk aangeboden, zodat de kinderen deze zelf kunnen pakken. Zo hebben wij:

- Diverse materialen om bijvoorbeeld winkeltje te spelen (kassa's, geld, boodschappen, etc.);
- Duurzame bouwmaterialen van bijvoorbeeld, hout, compleet met rails en treinen;

- Constructiemateriaal afgestemd op leeftijd: Duplo, Mecano, Lego, Playmobile etc. ;
- Veel divers knutselmateriaal, schaatjes, kurk, vilt, lijm, papier, stof, handwerken;
- Studentenlaptops waar kinderen educatief op mogen – uitzoeken/research;
- Verkleedkleden in de huiselijke hoek (kleed op de grond, poefjes, krukjes, kussens, knuffeltjes, boerderijdiertjes etc.);
- In elke basisruimte een bibliotheekhoek met eigen boeken.

Puzzels, (gezelschaps)spelletjes, boeken lezen, aan projecten werken en knutselen stimuleren het denkvermogen. Ook voorleesboeken en (seizoens)thema's spelen hierbij een rol. Het helpt het kind bij het waarnemen, ordenen en sorteren van het leren. Dat een kind zelfstandig oplossingen leert bedenken voor problemen is van groot belang voor de verstandelijke ontwikkeling. Dat gebeurt als ze bijvoorbeeld zelf een conflict probeert op te lossen of met een project bezig is.

4.2.3. Taalontwikkeling

De voertaal op het IKC is Nederlands. Alle stafleden, medewerkers en kinderen spreken uitsluitend de Nederlandse taal en zijn een voorbeeld voor de kinderen. Zij spreken woorden goed uit, letten er goed op of de kinderen juiste zinsvormen gebruiken en praten veel met de kinderen. Voor kinderen die thuis weinig Nederlands horen is het des te belangrijker dat er op andere plaatsen, zoals op school en de BSO een goed taalaanbod is en dat zij daardoor de gelegenheid krijgen om zo hun Nederlands te ontwikkelen. BSO Vivere biedt een continuïteit aan taal aan, het IKC is immers 51 weken per jaar geopend.

Verder is het beleid van Vivere erop gericht om in plaats van te corrigeren, zoveel mogelijk de juiste wijze te spreken. Eventueel met een uitbreiding in het antwoord te herhalen. Kinderen voelen zich dan bevestigd en zullen de correcte vorm makkelijker overnemen.

4.2.4. Stimuleren van motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling heeft betrekking op het leren bewegen en is in te delen in grove en fijne motoriek. Bij grove motoriek gaat het om grote lichamelijke bewegingen zoals rollen, lopen, dansen, balanceren, springen, et cetera. Bij fijne motoriek gaat het om de handmotoriek en andere (kleine) bewegingen zoals spreken en het bewegen van de ogen. Een goede motoriek is een belangrijke voorwaarde om samen te kunnen spelen. Voor de fijne motoriek bieden we diverse handwerkactiviteiten aan, passend bij de vaardigheid. Te denken valt aan breien, haken, borduren e.d.

Motorische vaardigheden worden al geoefend in spontaan spel. Dat geldt zeker voor bewegingsspel, waarbij kinderen rennen, klimmen, springen, rollen, duwen, fietsen, etc. Maar ook het bouwen van torens vereist (naast concentratie) een goede oog-handcoördinatie en een goede fijne motoriek, evenals activiteiten als tekenen en knutselen. Daarnaast organiseert Vivere bewegingsactiviteiten die aansluiten bij de motorische vaardigheden van de kinderen, zoals dansen, hoepelen, balspelen, yoga, gym etc. Bewegingsactiviteiten hebben betrekking op de lichaamsoriëntatie, ruimtelijke oriëntatie, tijdsoriëntatie én grove of fijne motoriek. Bij het organiseren van spel- en bewegingsactiviteiten houden we dus niet alleen rekening met de beschikbare ruimte, maar ook met de leeftijd van de kinderen.

Buitenspelen doen we op basis van verzoek (in overleg met de kinderen wordt besloten of we in de middag buiten gaan spelen en hoe lang). We hebben verschillende buitenspeelmaterialen zoals ballen, klossen, zandbakspeelgoed en natuurlijke materialen die voorhanden zijn.

4.2.5. Begeleiden van de creatieve ontwikkeling

Door het kind kennis te laten maken met verschillende materialen zoals zand, klei, verf, ecoline, hout, metaal etc. stimuleert Vivere de creativiteit. De kinderen kunnen zich vrij uitleven. Ook verven, plakken, tekenen en kleuren behoren tot de mogelijkheden. De stafleden prikkelen de fantasie van de kinderen door ze te laten experimenteren met verschillende materialen. Vooral de fijne motoriek en het concentratievermogen worden zo geactiveerd. Kinderen hebben niet alleen een frisse kijk op de wereld, ze barsten ook nog eens van de fantasie en creativiteit. Vooral jonge kinderen worden daarbij (nog) niet tegengehouden door het idee dat iets niet mooi kan zijn of dat het niet goed is. Ze worden geboren met het vermogen om te vragen, te dromen en zich te verwonderen. Alles kan en dat is goed. Of het nu gaat om (toneel)spelen, dansen, zingen, muziek maken, knutselen, tekenen of schilderen. De kinderen mogen zelf bepalen wat ze doen en een groot (veilig) deel van het materiaal is op kindhoogte beschikbaar. We bieden de volgende muziekinstrumenten aan: gitaar, keyboard, trommels, sambaballen en boomwhackers, waarmee we muziek kunnen maken.

4.2.6. Omgaan met eigen mogelijkheden

De stafleden stimuleren en activeren kinderen in het onderzoeken van hun eigen mogelijkheden, zodat kinderen (en hun ouders) merken dat zij veel meer kunnen dan zij misschien dachten. Door rekening te houden met het individuele ontwikkelingsniveau van elke kind en de kinderen in hun waarde te laten, geven de stafleden het signaal af dat zij vertrouwen hebben in wat het kind kan. Kinderen worden daarom nooit met elkaar vergeleken, want de ontwikkeling van het ene kind is namelijk geen maatstaf voor het andere kind. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de cognitieve en motorische ontwikkeling, maar ook voor de sociale ontwikkeling. Kinderen die aan hebben getoond goed om te kunnen gaan met de eigen mogelijkheden, krijgen meer vrijheden, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Zie paragraaf '7.1 Certificaten voor meer zelfstandigheid en vrijheid' voor meer informatie.

4.2.7. Omgaan met conflicten

Indien er een conflict bestaat, is het goed om te laten zien dat het kind het probleem ook zelf kan oplossen. Kinderen hebben vertrouwen in hun eigen mogelijkheden wanneer ze ervaren dat ze met bepaald gedrag ruzies oplossen of van een onveilige situatie een veilige weten te maken. Als er te snel ingegrepen wordt of moeilijke situaties voorkomen worden, missen de kinderen de mogelijkheid om te ervaren dat hun eigen gedrag invloed heeft op (de gevolgen van) een situatie. In principe proberen we conflicten in het moment op te lossen middels de 7 stappen van conflictbemiddeling van Eefke Eijgenstein. Als dat niet lukt, dan kunnen kinderen hun eigen 'situatie' inbrengen bij de Bemiddelingskring. Hier worden conflicten besproken en uitgesproken.

4.2.8. Stimuleren intrinsieke motivatie en zelfvertrouwen

Keuzes maken hoort bij het leven. Door de snelle samenleving waarin we wonen krijgen jonge kinderen steeds meer keuzes voorgeschoteld. Op de BSO is het ook niet anders. We stimuleren zelfvertrouwen, een *Growth Mindset*³ en eigen initiatief door kinderen positief te benaderen door bijvoorbeeld te zeggen: *"Wat knap dat je probeert om zelf je veters te strikken."* of *"Wat heb je mooie kleuren gebruikt. Je hebt hard gewerkt. Ik kan zien dat je geoefend hebt."* Door met de kinderen te knuffelen, hen aan te halen, een aai over de bol te geven of complimenten te geven in relatie tot het proces, laten we hen zien dat je met kleine stapjes ver kunt komen. We waarderen de *inspanning* en dus niet het *doel*. Dus: *"Het is knap dat je dat probeert."* In plaats van: *"Doe dat maar niet, dat kun jij*

---

³ Voor meer informatie over Growth Mindset verwijzen wij naar het volgende artikel met filmpjes: <https://www.vernieuwendleren.nl/growth-mindset-wat-waarom-en-hoe/>

nog niet.” of: *“Zou je dat wel kiezen?”* Juist door fouten te maken kunnen kinderen leren. Soms worden er minder goede keuzes gemaakt en samen met het staflid wordt de keuze en het resultaat dan geëvalueerd. Het kind bouwt zelfvertrouwen op doordat de stafleden achter het kind staat en als het niet meezit, ook troost biedt. Niet (alleen) het eindresultaat, maar **JUIST** het proces wordt gewaardeerd en gecompimenteerd.

Uiteraard is het aan de stafleden om de kinderen kaders te blijven bieden waarbinnen zij op een veilige manier de wereld om zich heen kunnen verkennen. Soms zal een staflid daarom aangeven dat zij het niet verstandig vindt om al met bepaalde materialen te spelen die concreet een gevaar kunnen opleveren (kleine stukjes voor jonge kinderen bijvoorbeeld).

4.2.9. Zelf kiezen

Een democratische BSO staat voor spelen met intrinsieke motivatie door middel van zelfsturing. De kinderen kunnen alle middelen gebruiken die de BSO hiervoor ter beschikking stelt. De Schoolkring heeft de beschikking over een budget voor school- en BSO middelen, excursies en inhuur vakdocenten. Kinderen kunnen een motie indienen voor de aanschaf van extra of bijzondere materialen als ze die nodig hebben. Als Integraal Kindcentrum proberen wij de aangeboren nieuwsgierigheid die alle kinderen van nature hebben zoveel mogelijk te faciliteren en aan te vullen.

4.3. Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen

Basisvoorwaarde voor een in algemene zin gunstige ontwikkeling van elk kind is een goede sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor deze ontwikkeling is het belangrijk dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Bij Vivere wordt er alleen met vaste stafleden en mentoren (coaches) gewerkt. De mentoren en kinderen bouwen samen een vertrouwensband op die de basis vormt voor het sociaal en emotioneel welbevinden op de groep. Door positief in te gaan op gevoelens als blijdschap, verdriet, woede, angst en onverschilligheid, stimuleert Vivere de ontwikkeling van het leren kennen van de eigen gevoelens, het hiermee om kunnen gaan en het (durven) tonen van deze gevoelens aan anderen. De gevoelens van een kind worden serieus genomen, er wordt geluisterd en meegeleefd. De stafleden denken vanuit het kind en laten merken dat ze het kind begrijpen. Samen gezelschapsspelletjes doen bevordert de ontwikkeling van sociaal gedrag. Ook worden kinderen die altijd alleen spelen gevraagd om mee te doen, zodat ze ontdekken dat samen spelen ook iets toevoegt. In de bibliotheekhoek hebben we veel verschillende soorten (gezelschaps)spellen en de oudere kinderen kunnen deze gemakkelijk pakken. Ook in de keuken hebben we veel diverse spellen.

4.3.1. Uitbreiden van de sociale relaties

Kinderen zijn geneigd om vooral te spelen met bekenden zoals broertjes, zusjes, klasgenoten en andere bekenden. Vivere biedt ook een andere sociale context aan waar kansen liggen voor vriendschappen en het ontwikkelen van andere rollen / verhoudingen. Belangrijk is vooral dat kinderen zich als individu ontwikkelen en met elkaar leren omgaan in een groep. Ze worden zich bewust van sociale verhoudingen en ontwikkelen een sociale identiteit. Daarnaast worden vriendschappen ontwikkeld. Zie hiervoor ook de beschrijving van ons *Open deur beleid*, hoofdstuk 6.5.1.

4.3.2. Zelfredzaamheid en zelfstandigheid

Bij BSO Vivere wordt sociale competentie voor een groot deel bevorderd door de manier waarop het IKC-systeem is georganiseerd. Beslissingen binnen de BSO worden met de CONSENT-methode® genomen. Zie ook hoofdstuk 2 'De CONSENT-methode®'.

In de bijeenkomsten op het IKC kom je dit concreet tegen:

- De agenda wordt gezamenlijk gemaakt. Hierdoor worden al dingen besproken, waardoor het meest belangrijke deel goed naar voren komt;
- Er wordt gewerkt in spreek-rondjes, zodat iedereen de tijd heeft om te praten en er de ruimte is om echt naar anderen te kunnen luisteren;
- We hanteren een gespreksetiquette, waardoor zelfs de meest rustige, introverte en stille kinderen aan het woord komen;
- Je mag van mening veranderen, door de nieuwe inzichten en informatie die anderen naar voren brengen;
- De CONSENT-methode® betekent niet dat iedereen overal over meebeslist. Mensen beslissen alleen mee over datgene waar ze direct bij betrokken zijn. Ook beslist niet iedereen mee over de uitvoering van alles. Je geeft je vertrouwen aan de gekozen personen dat zij de dingen regelen zoals het voor de BSO of binnen de bepaalde taak goed is. De uitvoering is aan hen.

4.4. Het bevorderen van socialisatie door overdracht van waarden en normen

Er zijn veel (ongeschreven) regels in de maatschappij, zo ook binnen Vivere. Kinderen mogen niet slaan, spugen, een ander pijn doen, je moet delen en samen spelen, je moet op je beurt wachten, eerlijk zijn, je inleven in een ander en zo verder. Door uitdagende methodes aan te bieden, kunnen deze regels meegegeven en toegepast worden. Spelenderwijs krijgen kinderen de cultuur van de groep mee. Tijdens het eten leren de kinderen dat ze op elkaar moeten wachten met eten. De groepen laten kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden en met de gebruiken en omgangsvormen in de samenleving. Het is heel belangrijk om duidelijk en geduldig uit te leggen waarom iets niet mag en hoe het dan wel moet. Een kind moet ook fouten mogen maken, dan komt het tenminste tot een eigen waardeoordeel.

De socialisatie door overdracht van waarden en normen geven wij vorm met burgerschap en sociale integratie. Sociale integratie leer je in de maatschappij zelf. Hoewel een BSO gemeenschap min of meer een afspiegeling is van de maatschappij (wij weigeren bijvoorbeeld geen kinderen op grond van geloofs- of levensovertuiging) biedt deze gemeenschap niet altijd optimaal kansen om burgerschap vorm te geven. De maatschappij zelf is hiervoor een betere plek.

Het IKC houdt dus niet op bij het hek. Wij proberen zowel de wereld buiten het IKC "binnen te halen" als "de wereld buiten het IKC" te benutten. Wij willen nadrukkelijk onderdeel zijn van de gemeente waartoe wij behoren. Indien vanuit de gemeente activiteiten worden georganiseerd ter bevordering van het welzijn van de burgers, kunnen wij participeren. Vivere organiseert regelmatig activiteiten waar kinderen aan deel kunnen nemen, zoals bijvoorbeeld een uitje naar een klimmuur of een kinderboerderij.

4.4.1. Multiculturele samenleving

Bij cultuur gaat het niet alleen om afkomst (of huidskleur), maar ook om taal, godsdienst, waarden, gewoonten en normen. Vivere onderstreept het belang van de verschillen die op cultureel gebied in de samenleving aanwezig zijn. “De samenleving” is een breed begrip, maar je voorbereiden op verschillen kan ook in het klein. Als wij de verschillen tussen kinderen accepteren en hen niet willen veranderen in iets wat ze niet vanuit zichzelf zijn, zullen zij de verschillen tussen henzelf en andere mensen ook accepteren en anderen niet willen veranderen. Wij vinden dit de beste voorbereiding die ze kunnen krijgen op een multiculturele samenleving. Kinderen krijgen de ruimte om hun eigen pad te volgen en een ontwikkeling door te maken zoals het goed is voor henzelf.

Als richting zijn wij een algemeen bijzondere BSO. Er worden geen kinderen op de BSO geweigerd op grond van hun geloofs- of levensovertuiging. Discriminatie wordt absoluut niet getolereerd. Niet op geslacht, noch op huidskleur, seksuele geaardheid, opvattingen of ‘gewoonten’.

4.5. Portfolio

Vivere vindt het belangrijk om de ontwikkeling van de kinderen over al deze gebieden heen vast te leggen. Wij hebben gekozen voor het ontwikkelen van een eigen portfolio, dat helemaal aansluit bij onze visie op kinderen. Ieder kind is immers uniek en maakt zijn eigen ontwikkeling door. Door de ontwikkeling op deze manier te volgen worden de talenten van het kind zichtbaar. Dit doe je door met een professionele blik te kijken naar het kind.

4.5.1. Ouderapp Konnect

Naast het portfolio maakt Vivere ook gebruik van Konnect. Dit is een portaal met een app voor ouders, waarmee heel gemakkelijk over en weer informatie kan worden uitgewisseld tussen de medewerkers van de bso en ouders. Denk hierbij aan dagverslagen, korte berichtjes, belangrijke documenten en ander nieuws.

Zo kan optimaal gebruik worden gemaakt van de driehoek BSO-kind-ouders.

5. De staf

Onze stafleden zijn natuurlijk de basis van de BSO. Elke dag zorgen zij samen met de kinderen voor een veilige, gestructureerde, liefdevolle en uitdagende omgeving waarbinnen iedereen zich maximaal kan ontwikkelen. Zij helpen en begeleiden kinderen in hun leerprocessen. Binnen, maar ook buiten het gebouw!

5.1. Hoge eisen personeel

Wij stellen hoge eisen aan ons personeel. Onze stafleden zijn allemaal bevoegde leerkrachten, of pedagogisch medewerkers. Hiermee voldoen ze aan de opleidingseis die gesteld wordt binnen de Wet Kinderopvang. Onze stafleden kiezen bewust voor onze methode en werkwijze. Zij hebben uiteraard naast de benodigde bevoegdheid, een passie voor vernieuwend werken én volgen continue trainingen / cursussen en workshops die onze visie ondersteunen.

5.1.1. Extra scholing en ondersteuning van de stafleden/medewerkers

Bij Vivere leggen we heel veel nadruk op de kwaliteit van onze medewerkers.

Tijdens zes jaarlijkse studiedagen krijgen de medewerkers opleidingen en bijscholing aangeboden. Daarnaast worden zij gecoacht door onze pedagogisch coach en kunnen zij op verzoek en in overleg extra opleidingen volgen om zich verder te professionaliseren.

Voor meer informatie over de scholing en opleiding van medewerkers verwijzen wij naar ons 'Opleidingsplan versie 2.0.'

5.2. Ondersteuning van andere beroepskrachten

Onze stafleden worden dagelijks ondersteunt door diverse beroepskrachten bij hun werk. Zo hebben we een huishoudelijke dienst die zorgdraagt voor de wekelijkse schoonmaak van het gebouw en een facilitaire collega die verantwoordelijk is voor de dagelijkse schoonmaak, allerlei klussen oppakt (vanuit het beleid Veiligheid & Gezondheid) en zorgt voor de catering. Deze medewerker is momenteel bezig met de opleiding tot pedagogische medewerker en gaat ook vaak boventallig mee met excursies voor extra begeleiding. De adjunct-directeur biedt ondersteuning bij de communicatie met de ouders. Zij haalt de input voor de nieuwsvoorzieningen naar ouders (en omgekeerd) op en zorgt ervoor dat de website en nieuwsbrieven up to date zijn. Tevens is zij dagelijks aanwezig en beschikbaar om de stafleden te coachen, feedback te geven en te sparren over situaties op de groep indien nodig en gewenst.

De stafleden worden tevens ondersteund door een pedagoge. Bijvoorbeeld omdat zij zich zorgen maken en ondersteuning nodig hebben bij de interpretatie van observaties en verslagen. Indien gewenst is zij tevens aanwezig tijdens zorggesprekken met ouders vanuit haar rol als pedagoge. Indien we merken dat er (zorg)ondersteuning nodig is die we niet in huis hebben, wordt in samenwerking met het CJG (Centrum Jeugd & Gezin) gekeken welke externe professionals ons kunnen helpen.

5.2.1. Pedagogisch beleidsmedewerker en coach

Vanaf 1 januari 2019 is het vanuit de nieuwe Kinderopvangwet IKK verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker/coach in te zetten.

Pedagogisch beleidsmedewerkers dragen bij aan de kwaliteit van de opvang en houden zich bezig met de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid.

Vanaf 2021 wordt deze rol vervuld door Daniëlle Spruit. Hierbij werkt zij nauw samen met het zorgteam.

Daniëlle Spruit coacht als pedagoge de stafleden op het pedagogisch handelen. Dit doet zij zowel 'on the floor' als in aparte gesprekken. In het document "Berekening inzet pedagogisch beleidsmedewerker & coach" is het beleid rondom de coaching expliciet beschreven.

5.2.2. Zorgteam

Binnen Vivere hebben we sinds 2021 een zorgteam. Dit zorgteam bestaat uit Danielle Spruit (pedagoog) en Ashley van der Sande (Adjunct-directeur en tevens IB-er). Dit team wordt vanuit het bestuur ondersteunt door Marlies Scholte. Het zorgteam kan worden ingeschakeld op verzoek van stafleden en/of ouders als er zorgen zijn over situaties en kinderen. Het zorgteam zal dan zowel het kind observeren als het pedagogisch handelen van onze medewerkers. Het zorgteam initieert acties en zorg indien nodig.

5.2.3. Vakdocenten

Naast het standaard team van stafleden nodigt Vivere ook op regelmatige basis vakdocenten uit. Dit zijn mensen die een passie of expertise hebben op één bepaald vakgebied. Bijvoorbeeld sport, muziek, drama, techniek of kunst. Ook ouders kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Sommige van deze vakdocenten zullen met regelmaat op de BSO te vinden zijn.

5.2.4. Beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers

IKC Vivere vindt het belangrijk om met stagiaires te werken, dit zijn immers de stafleden van de toekomst die nog veel moeten en kunnen leren in de praktijk. Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan stafleden van IKC Vivere. Daarnaast kunnen beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires nog steeds boven-formatief (boventallig) worden ingezet, als extra ondersteuning.

De stagiaires worden bij de dagelijkse werkzaamheden op de basisgroepen begeleid door ervaren stafleden. Zij leren de stagiaires hoe zij het beleid van het IKC kunnen uitvoeren bij hun werkzaamheden. De stagiaires reflecteren op hun handelen en houding ten aanzien van de kinderen en ouders. Afhankelijk van de opleiding en ambitie van de stagiaire, mag hij/zij ondersteuning bieden bij het activiteiten aanbod en begeleiding van de kinderen.

IKC Vivere werkt over het algemeen samen met stagiaires die de PABO- of pedagogiek opleiding volgen. De stagiaires blijven gedurende de hele stageperiode in een leersituatie. Dit betekent dat de stagiaire niet de eindverantwoordelijkheid mag dragen voor een groep kinderen en dat er naast de stagiaire altijd een beroepskracht aanwezig is. Wanneer de stagiaire zich goed ontwikkelt, kan zij, in het kader van haar leerproces, de verantwoordelijkheid krijgen over een groepje kinderen. Dit gebeurt in overleg met de praktijkopleider en onder begeleiding en verantwoording van het vaste staflid. PABO studenten die meer dan 75% van hun opleiding hebben voltooid, kunnen wel als volwaardig pedagogisch medewerker worden ingezet op de BSO en meetellen met de PKR.

6. De basisgroep

BSO Vivere heeft op de locatie aan de Horatiusstraat ruimte voor 110 kindplaatsen. Het pand waarin we gehuisvest zijn biedt echter mogelijkheid tot forse uitbreiding tot ruim 150 kinderen. Indien er meer inschrijvingen komen, zullen we gaan uitbreiden en bij gemeente de wijziging kind aantallen indienen. Elk BSO-kind heeft minimaal 3,5 m² nodig voor de binnenruimte. Voor het huidige kindaan-tal komen we ruimschoots aan de vereiste vierkante meters. We hebben drie (semi) horizontale basisgroepen.

Bij Vivere hanteren we de wettelijke eisen als het gaat om de beroepskracht-kindratio. Bij de groep met kinderen van 4 t/m 6 jaar is dat 1 op 10 en vanaf 7 t/m 12 jaar is dat 1 op 12.⁴

6.1. (Semi) horizontale basisgroepen

Kinderen van 4 t/m 6 jaar zitten bij elkaar in een basisgroep van maximaal 20 kinderen en twee pedagogisch medewerkers. Zij hebben een eigen basisruimte die direct grenst aan de buitenruimte. Er is onder andere een leeshoek, creatieve hoek, ontdekhoek, verkleedhoek, constructiehoek, poppenhoek, zandtafel, sensorisch keukentje en een winkeltje. Kinderen van deze groep blijven in principe in hun eigen ruimte, tenzij zij deelnemen aan (begeleide) activiteiten in andere ruimtes.

Kinderen van 7 t/m 13 jaar zijn verdeeld over basisgroepen van maximaal 30 kinderen en drie pedagogisch medewerkers. Vanwege het open deuren beleid mogen deze kinderen zich vrij bewegen tussen de verschillende (basis)ruimtes en de buitenruimte (mits zij daarvoor de benodigde certificaten hebben).

6.2. Afwijking van de BKR: 3-uurs regeling

BSO Vivere maakt gebruik van de wettelijke 3-uurs regeling. Dit houdt in dat er op de buitenschoolse opvang voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Tevens geldt inzet van minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers. De inzet van dit half uur gebeurt tussen 08:30 en 09:00 uur (VSO) of tussen 17:00 en 17:30 uur, afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen op de groep.

6.3. Doorstromen naar nieuwe basisgroep

Het kan zijn dat een kind door groei en ontwikkeling op school en/of de BSO overgaat naar een andere basisgroep. De kinderen kennen over het algemeen de kinderen en stafleden van de volgende groep. Zij hebben elkaar reeds ontmoet vanuit school(lessen) en het opendeurenbeleid. Bij Vivere is er geen definitief afscheid, kinderen zijn nog altijd welkom in hun oude groep om te komen spelen. De overgang van mentor valt in principe gelijk met de overgang naar de nieuwe groep. Zij krijgen dan een nieuwe mentor toegewezen, nadat zij zelf een voorkeur hebben mogen aangeven. Dit wordt dan per brief aan ouders gecommuniceerd. Tussen de mentoren vindt er overdracht plaats inzake de ontwikkeling van het kind.

---

⁴ In verband met de groei van Vivere, zullen er nieuwe basisgroepen komen en/of worden bestaande basisgroepen uitgebreid. Een actueel overzicht van de basisgroepen kan bij Vivere worden opgevraagd.

6.4. Programma

Het programma van de BSO sluit aan bij de superthema's waarmee de school werkt. Enkele voorbeelden hiervan zijn Andere Tijden, Natuur & Techniek, Ik op de wereld, Feest & Verbinding. Bij het superthema verbinding gaan de kinderen bijvoorbeeld aan de slag met telecommunicatie, brieven versturen, het Telecommuseum bezoeken enz. Bij het thema natuur bezoeken we de belevenissenboerderij, kweken we vlinders, timmeren we vogelhuisjes, planten we zaadjes etc. De BSO sluit hierbij aan bij de schoolactiviteiten, bijvoorbeeld dat het timmeren van de vogelhuisjes onder schooltijd gebeurt, maar het verven van het huisje tijdens BSO tijd.

De Naschoolse opvang start op **maandag, dinsdag en donderdag** om 15:30 uur. Alle kinderen die dan nog aanwezig zijn nemen deel aan een gezamenlijk startmoment in de kantine. Nadat de kinderen te horen krijgen welke ruimtes beschikbaar zijn mogen ze zich vrij bewegen door de ruimtes (met uitzondering van de leeftijdsgroep 4 t/m 6 jaar en de studenten die daarvoor geen certificaat hebben). De kinderen kunnen een (begeleide) activiteit opzoeken die ze leuk vinden, doorgaan met hun projectje of een nieuwe activiteiten starten (binnen of buiten). We werken met terugkerende (super)thema's welke terug te zien en te voelen zijn in de verschillende ruimtes. De kinderen voelen zich vrij om een activiteit op te starten passend bij het kernconcept.

Woensdag en vrijdag: om 12:15 uur wordt de BSO tijd aangekondigd. Waar we normaliter een gezamenlijk startmoment van de BSO hebben, loopt dit op woensdagen en vrijdagen iets anders. De starttijd van de BSO valt namelijk samen met de lunch. Op woensdag en vrijdag wordt er eerst geluncht met de eigen groepen. Waarna om 13:30 uur het gezamenlijke startmoment van de BSO plaatsvindt. Alle kinderen die dan nog aanwezig zijn nemen deel aan een gezamenlijk startmoment in de kantine. Vanaf dat moment staat in de kantine ook het snackbuffetje klaar met drinken waar vrij van genomen mag worden. In de middag worden workshops en projecten georganiseerd. Zo hebben we bijvoorbeeld workshops fotografie, graffiti en naaien gedaan.

De Voorschoolse opvang start op **maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag** om 08:30 in de basisgroepen. Deze duurt één uur tot 09:30 uur, waarna de school start met de ochtendkring en daarna het dagprogramma.

's Middags staat er ook een buffetje klaar in de kantine met bijvoorbeeld (gedroogd) fruit, rauwe groente, blokjes kaas of zelfgemaakte koekjes met een glaasje water of (op verzoek) een kopje lauwe thee. De kinderen van 4 t/m 6 jaar gaan daar in overleg en op verzoek gezamenlijk even een snackmomentje doen, de oudere kinderen mogen gedurende de rest van de middag zelf bepalen wanneer ze in de kantine wat eten of drinken pakken.

Kinderen bepalen daarna zelf wat ze gaan doen. Ze spelen met verkleedkleden, Kapla, treinbanen, bouwen hutten of gaan lekker knutselen. Op initiatief van de kinderen of stafleden kunnen er ook activiteiten gestart worden zoals dansen, kleien of buitenspelen.

De kinderen blijven in hetzelfde gebouw en dezelfde regels en afspraken die ze zelf in de Schoolkring gemaakt hebben met elkaar zijn ook geldig op de BSO. Dit schept voor de kinderen duidelijkheid en geeft structuur.

6.5. Activiteiten buiten de basisgroepen

Het is voor kinderen geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te verblijven. Dat geldt des te meer naarmate de kinderen ouder zijn. Het blikveld van kinderen verruimt en zij willen op

ontdekking uit. Kinderen mogen daarom bij Vivere op afgesproken tijden naar de andere basisgroepen en ruimtes en gebruik maken van ander speelmateriaal en spelen met andere kinderen. Ook gaan kinderen regelmatig naar buiten om er te spelen. Jonge kinderen (tussen 4-5 jaar) die net gestart zijn bij Vivere hebben een bijzonder plaatsje binnen het IKC. Zij krijgen extra aandacht van de stafleden en de oudere kinderen ontfermen zich graag over de jongsten. Jonge kinderen blijven voornamelijk onder begeleiding in de basisruimte (zie 6.3.1 Opendeurenbeleid) of spelen onder begeleiding in de andere ruimtes.

6.5.1. Opendeurenbeleid

Opendeurenbeleid is een pedagogische methode waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Het toegangshek tot de buiten en binnenruimte bij Vivere zit op slot met een toegangscode. De toegangscode wordt periodiek gewijzigd en ouders worden verzocht de deur achter zich te sluiten.

De kinderen mogen tijdens het opendeurenbeleid gebruik maken van de volgende ruimtes⁵:

- De drie basisruimtes
- De hal
- De twee studieruimtes
- Het atelier
- Leeshoek
- De kantine
- Buiten

De kinderen van de drie basisgroepen kunnen elkaar ontmoeten en samen spelen in de andere ruimtes. Dit gebeurt overigens ook al tijdens schooltijd, voor het gevoel zal er weinig anders zijn voor de kinderen qua keuzevrijheid.

In BSO-tijd worden uiteraard *geen* verplichte lessen aangeboden. Kinderen zijn vrij om te doen wat ze willen. Kinderen bepalen zelf of zij naar buiten gaan. Zonder staflid (mits zij aan de voorwaarden van het buitenspeelcertificaat voldoen) of met een staflid. Ze kunnen lekker buiten spelen, werken aan een project, een uur schermtijd inzetten (als ze daarvoor het benodigde certificaat hebben), onder begeleiding van de facilitaire medewerker eten bereiden, een (gezelschaps)spelletje spelen, zich terugtrekken in de verschillende ruimtes en zo verder. Soms worden er wel ontspannende of sportieve activiteiten aangeboden zoals sport, kunst, dans of yoga. Kinderen mogen dan zelf beslissen of zij hieraan deelnemen.

Gedurende de NSO sluiten we langzaamaan bepaalde ruimtes zodat de kinderen overzichtelijk verdeeld zijn over de ruimtes. Wanneer de kinderen in het kader van ons open deurenbeleid de basisgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de basisgroep losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per staflid van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

Kinderen van 4 t/m 6 jaar verlaten hun basisruimte in principe alleen onder begeleiding van de pedagogisch medewerker, voor bijvoorbeeld een (buiten)activiteit. Het kan zijn dat een aantal kinderen uit deze groep al wel de verantwoordelijkheid aankan om zelfstandig op een andere groep te gaan spelen. Dit wordt geregeld met certificaten (zie ook hoofdstuk 8: certificaten). Oudere kinderen

---

⁵ Afhankelijk van het aantal kinderen en hun behoeftes worden de ruimtes beschikbaar gesteld. Ruimtes worden afgesloten als er te weinig kinderen zijn en/of niet gebruikt zullen worden.

die gebruik maken van het open deuren beleid mogen wél in de basisruimte van de jongsten komen spelen (tot een bepaald maximum uiteraard), zodat er toch leeftijdsmix kan plaatsvinden.

6.5.2. Leeftijdsmix

Door het werken met een opendeurenbeleid ontstaat er een interessante leeftijdsmix van vier tot en met twaalf jaar. Hier leren zowel de oudere als de jongere kinderen enorm veel van, vooral op het vlak van sociale vaardigheden. De oudere kinderen krijgen de kans om bijvoorbeeld hun vaardigheden op het gebied van informatieoverdracht (je begrijpt een onderwerp pas écht als je het gemakkelijk kunt uitleggen) en omgang met- / zorg voor jonge(re) kinderen te oefenen. We zien bijvoorbeeld regelmatig dat een ouder kind een jonger kind aan het voorlezen is. Ook wordt er vaak 'schooltje' gespeeld, waarbij oudere kinderen 'lessen' geven aan de jongsten. Oudere kinderen geven ook regelmatig 'echte' vaklessen zoals tekenen, Minecraft of yoga. Onder begeleiding van een staflid plannen zij deze lessen en voeren ze uit. Er zijn er interessante programma's op andere scholen die lijken aan te tonen dat de vrije omgang met jonge kinderen op een de IKC (ver)zorgende kanten naar boven haalt bij de oudere kinderen. Hierdoor hebben zij ook meer begrip en compassie voor hun leeftijdsgenootjes en ontstaat minder snel pestgedrag.

Jonge kinderen kunnen door de omgang met oudere kinderen bijvoorbeeld deelnemen aan spelletjes of activiteiten waar zij zelf nog te klein voor zijn, maar die wel heel leuk en leerzaam zijn. Hierdoor leren zij sneller dan ze alleen met leeftijdsgenoten gedaan zouden hebben. Zo kan het zijn dat zij bij het deelnemen aan een vakles techniek sommige onderdelen al goed beheersen, maar bij andere onderdelen nog hulp nodig hebben. Oudere kinderen helpen dan de jongsten en ondersteunen hiermee de vakdocent.

6.5.3. Buitenspelen

Buitenspelen is leuk en gezond. We hebben een mooi omheind terrein waar kinderen veilig samen of alleen kunnen spelen. Een diversiteit aan materiaal staat voor de kinderen klaar; steps, fietsen, voetballen, springtouwen enzoverder. Onze buitenspeelplaats is in 2021 omgebouwd tot een groen plein, met veel moestuintjes, struiken met eetbare bessen en vruchtdragende bomen. Daarnaast mogen kinderen gebruik maken van Het Spinozapark, Speeltuin Pascal, het nabijgelegen overdekte basketbal- of voetbalveld. Kinderen gaan onder begeleiding van het staflid naar buiten, tenzij ze in het bezit zijn van een certificaat.

6.6. Activiteiten in een grote groep (groter dan 30 kinderen)

Het kan voorkomen dat er activiteiten georganiseerd worden waarbij de groep kinderen groter is dan 30. Bij groepen groter dan 30 kinderen is het belangrijk dat zowel de stafleden weten voor welke kinderen zij specifiek verantwoordelijk zijn als voor de kinderen dat zij weten welke staflid/stafleden hun directe aanspreekpunt is. Daarom starten en eindigen gezamenlijke activiteiten van basisgroepen in groepen van groter dan 30 kinderen altijd in de samenstellingen van de basisgroepen. Kinderen krijgen per basisgroep een gekleurd bandje om met de contactgegevens van Vivere. Zo weet iedereen bij welke basisgroep en staflid hij of zij hoort.

7. Ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij het besturen van het IKC. Zie hiervoor de organisatiestructuur van IKC Vivere en het schoolplan (website).

7.1. Ouderkring

Alle ouders zijn ook automatisch lid van de Ouderkring, die ongeveer eens in de zes weken wordt gehouden. De Ouderkring wordt door ouders en vormgegeven. Taken en verantwoordelijkheden van de Ouderkring zijn:

- kwaliteitswaarborging (monitoring);
- advies geven over zaken die het bestuur aandraagt (dit kan zowel praktisch als beleidsmatig zijn);
- ondersteunen en uitdagen van bestuur en Stafkring;
- delen van ervaringen;
- formele medezeggenschap verzorgen;
- begroting en financieel jaarverslag ter kennisgeving aannemen;
- meedenken en advies geven over de BSO / beleid veiligheid en gezondheid etc.

De Ouderkring heeft het recht om te adviseren aan het bestuur over alle zaken die zij maar wil aanbrengen.

7.2. Oudercommissie

Vivere heeft een actieve Oudercommissie met (op het moment van schrijven) drie leden. Zij komen regelmatig bij elkaar, overleggen met de directie en geven adviezen aan het bestuur. De Oudercommissie is bereikbaar via het e-mailadres oc@vivere-ysol.nl.

7.3. Oudergesprekken

De mentoren van de kinderen observeren de kinderen op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Dit gebeurt onder school- en BSOTijd. De bevindingen van de observaties worden regelmatig met de kinderen en ouders besproken. De kinderen hebben ongeveer eens per maand een gesprek met hun mentor. Ouders krijgen eens keer per jaar een uitgebreid gesprek met de mentor van hun kind. Dit gesprek vinden plaats in de maand waarin het kind geboren is. Daarnaast is er vier keer per jaar – tijdens de reflectieweken van school – ook tijd om met de mentor van het kind in gesprek te gaan.

In het eerste jaar krijgen zij daarnaast ook het kennismakingsgesprek en het evaluatiegesprek van de proefmaand. Kinderen kunnen als zij dat willen bij de oudergesprekken aanwezig zijn. Dit gesprek vindt plaats op het IKC en kan samen gaan met het gesprek van school, of andersom. Ouders kunnen als dat nodig is ook vaker een gesprek aanvragen.

7.4. Informatievoorziening

Naast de Ouderkring en de formele oudergesprekken, worden onze ouders ook op de verschillende manieren geïnformeerd over het reilen en zeilen van ons kindercentrum:

- Nieuwe ouders ontvangen een digitaal welkomstpakket met praktische informatie en huisregels bij aanvang;

- Bij het brengen en halen van de kinderen kan er indien gewenst een overdracht plaatsvinden;
- De Konnect-app of ouderportaal voor:
  - dagverslagen;
  - groepsberichten;
  - oproepjes en herinneringen;
  - foto's;
  - berichtenuitwisseling met de medewerkers van de groep;
  - afwezigheid doorgeven;
  - nieuwsberichten;
  - belangrijke documenten (zoals GGD inspectierapporten).
- Communicatie direct met de groep: ouders hebben een direct telefoonnummer dat wordt beheerd door de conciërge;
- Notuleren van de Ouderkring worden gedeeld via de nieuwsbrief.

7.5. Klachten

Gevoelens van onvrede en klachten door ouders, kinderen of stafleden over alles wat met het IKC te maken heeft, worden in principe zo mogelijk in de betreffende kring besproken en met de CONSENT-methode® opgelost. De wet stelt ouders en personeelsleden in staat om klachten in te dienen over gedragingen en beslissingen van bestuur en/of personeel. Een klacht die niet direct met de stafleden kan worden opgelost kan worden ingediend bij de directeur. In de 'Klachtenprocedure BSO Vivere' staat vermeld hoe dat proces precies loopt (website). IKC Vivere is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

8. Kwaliteitszorg

Natuurlijk moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat een kind fysiek schade kan ondervinden en dienen potentiële risicofactoren erkent te worden. Vivere biedt een avontuurlijke omgeving waar kinderen binnen en buiten kunnen spelen, bijvoorbeeld in bomen kunnen klimmen en met gereedschap kunnen werken. Dit is niet altijd zonder risico's en daarom hebben we hierover afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in verschillende documenten, zoals ons beleid Veiligheid & Gezondheid. Op regelmatige basis bespreken en evalueren we met het team, de kinderen en de ouders deze regels en waar nodig scherpen wij deze aan.

8.1. Certificaten voor meer zelfstandigheid en vrijheid

Kinderen die een bepaalde mentaliteit hebben en hebben aangetoond te kunnen vertrouwen op het eigen beoordelingsvermogen, mogen meer zelfstandig doen. Zij kunnen bijvoorbeeld een certificaat halen om zelfstandig naar de keuken te gaan om daar zelfstandig wat te eten of drinken te pakken, te werken of te ontspannen. Hiermee leren we de kinderen ook omgaan met kleine en grote risico's door in de praktijk ervaring op te doen. Er is een speciale Certificatenkring waarin kinderen vertegenwoordigd zijn. Zij beslissen samen welke vrijheden geborgd worden in een certificaat. De ouders dienen in sommige gevallen overigens wel schriftelijke toestemming te geven voor de certificaten door deze, samen met de stafid en het kind, te ondertekenen. De ouder blijft in dezen de eindverantwoordelijke en moet kunnen staan achter de vrijheid die het kind mag genieten.

De voorwaarden voor het behalen van de verschillende certificaten worden opgesteld in de Certificatenkring. Na een korte 'stage' en een proeve van bekwaamheid kan een certificaat behaald worden.

De Certificatenkring heeft ook de bevoegdheid om waarschuwingen uit te delen aan kinderen die zich niet aan de spelregels van het betreffende certificaat houden. Na een aantal waarschuwingen kan een certificaat ook verspeeld worden. Na een vastgestelde periode mag het kind dan opnieuw proberen het certificaat te behalen en te behouden.

8.1.1. Buitencertificaat

Wij moedigen de kinderen zeker aan om ook de ruimte buiten de BSO-muren te gebruiken voor hun projecten en spel. Kinderen mogen echter alleen (zonder volwassen begeleider) van het terrein af als ze voldoen aan de eisen die het buitencertificaat aan hen stelt. Uiteraard dienen kinderen die het de terrein verlaten eerst door te geven waar ze heen gaan, wanneer ze terug zijn en hoe ze bereikbaar zijn. Ouders moeten ook schriftelijke toestemming geven voor het uitgeven van een buitencertificaat.

Er zijn verschillende gradaties van het buitencertificaat:

1. Alleen binnen spelen, buiten altijd onder toezicht van een stafid;
2. Spelen binnen de grenzen van 'zone 1' buitenruimte, zonder toezicht;
3. Spelen binnen de grenzen van 'zone 1 en 2' de buitenruimte, zonder toezicht;
4. Spelen buiten de omheining van de buitenruimte, zonder toezicht, maar binnen een vooraf bepaalde grens (zone 3).

8.1.2. Vrije schermtijd certificaat

Kinderen met bovengenoemde certificaat mogen maximaal één uur per dag in hun basisruimte op hun tablet of mobiele telefoon. We maken ook bij deze vrijheid duidelijke afspraken met de kinderen. Bijvoorbeeld welk schermgedrag we grensoverschrijdend vinden.

8.1.3. Certificaten voor het gebruik van ruimtes

Kinderen die hebben aangetoond verantwoord om te kunnen gaan met verschillende materialen, niet aan de nooddeuren te zitten, zich houdend aan de basisregels (die tevens in de ruimtes hangen) en om kunnen gaan met zichzelf en de spullen die er zijn, mogen zelfstandig in de diverse ruimtes en lokalen gaan spelen.

8.2. Brandveiligheid

Het gebouw waar het IKC gevestigd is, is goedgekeurd door de brandweer. Brandblussers hangen op duidelijk zichtbare plekken en worden regelmatig gecontroleerd. Er is een duidelijk ontruimingsplan opgesteld en er wordt minimaal eens per jaar een ontruimingsoefening gehouden.

8.3. BHV en kinder-EHBO

In mei 2021 zijn *alle* medewerkers en beroepskrachten ge(her)certificeert voor BHV én kinder-EHBO.

Eens in de twee jaar gaan alle stafleden op kinder-EHBO cursus. Dit zodat er altijd genoeg medewerkers aanwezig zijn die beschikken over een gecertificeerd 'kinder-EHBO'-diploma. Deze wordt door een extern bedrijf aangeboden volgens de regels van het Oranje Kruis.

8.4. Kwaliteitsregels

- We voldoen aan alle wettelijke regels ten aanzien van onderwijs en kinderopvang;
- Ons beleid evalueren we periodiek en stellen deze bij om het vervolgens te implementeren;
- Kinderen voelen zich veilig, waaronder wij ook verstaan: geaccepteerd en gewaardeerd;
- Kinderen en begeleiders zijn in staat om te reflecteren op hun eigen handelen;
- Het team erkent verschillen van elkaar zonder te oordelen over deze verschillen, de focus ligt op wat je wel kunt;
- Kinderen zijn in staat om binnen het IKC en later in de maatschappij zelfstandig te opereren met behoud van hun eigenheid;
- De kwaliteit van het materiaal waarmee kinderen werken is goed en veilig;
- De kwaliteit van het pedagogisch handelen is goed. Hierbij zijn kinderen zelf de beste feedback op de kwaliteit van het handelen van de begeleider;
- Kinderen voelen zich competent en hebben vertrouwen in eigen mogelijkheden om hun eigen leven vorm te geven;
- Kinderen worden uitgedaagd door hun omgeving, het IKC en andere mensen en kunnen verschillen tussen mensen ervaren als een verrijking.
- We gebruiken een aantal instrumenten om maatregelen vast te stellen die nodig zijn voor verdere kwaliteitsverbetering:
  - Regelmatige oudervergadering, welke een klankbord- en adviesfunctie heeft. Deze staat open voor alle IKC ouders;
  - Mentorgesprekken met kinderen over wat ze vinden van de BSO;
  - Stafvergaderingen;
  - Oudergesprekken;
  - Verslaglegging in Teams, het kinddocumentatiesysteem van Vivere.

8.5. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Een van de grootste inbreuken om de fysieke en emotionele veiligheid van kinderen is uiteraard huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Om handvatten te hebben in het signaleren, handelen en communiceren, gebruiken wij de Meldcode van de Brancheorganisatie Kinderopvang. Hierin staat precies beschreven hoe stafleden en medewerkers dienen te handelen in het geval van (vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Maar een papieren document is niet genoeg. Daarom zorgen wij ervoor dat al onze stafleden getraind zijn in het gebruik van de meldcode. Jaarlijks wordt een opfrisworkshop gegeven. Mariska van den Bosch is aangesteld als aandachtsfunctionaris en heeft daarvoor de benodigde opleiding gedaan, is lid van de LVAK en volgt jaarlijks bijscholing.

8.6. Hulp aan ouders in zorgtrajecten, onze pedagoge

Wanneer Vivere heeft aangegeven dat er reden is tot (extra) zorg en aandacht voor een kind, begint voor ouders vaak een hele drukke en verwarrende periode. Het traject van onderzoeken en wachten op een diagnose tot uiteindelijk het krijgen van de juiste zorg kan langdurig en lastig zijn. Dan is het goed om daarbij hulp te krijgen van iemand die daarin zeer ervaren is. Danielle Spruit is als pedagoog aan ons kindcentrum verbonden en kan ouders helpen in het hele zorgtraject. Zij is ervaren in de samenwerking met de gemeente alsook met particuliere zorgaanbieders.

8.6.1. Signaleren en doorverwijzen

In de stafvergaderingen is het bespreken van individuele kinderen een vast agendapunt. Wij werken met een interne Zorgcode die we zelf hebben opgesteld. De Zorgcode bevat een sociale kaart waarmee de stafleden met behulp van de leidinggevende stappen kunnen doorlopen als er reden is tot zorg op sociaal, emotioneel, cognitief of fysiek vlak. Wanneer we zorgen hebben over een kind bespreken we dit met elkaar en met ouders. Eventueel vragen we onze pedagoge om advies. Wij nemen vaak zelf het initiatief om de ouder uit te nodigen voor een gesprek wanneer wij ons zorgen maken. Uit het zorggesprek volgt dan een eventueel zorgroute via de BSO naar het CJG. Het IKC heeft goede contacten met het CJG. Tenzij ouders uiteraard een andere passende oplossing hebben. Het IKC werkt hieraan mee en deelt, met toestemming van de ouder, informatie met de zorginstelling. Het IKC houdt in de gaten of er een terugkoppeling is vanuit de zorginstelling en/of de ouder. De ouder voert de regie over het zorgtraject, maar het IKC houdt vinger aan de pols en is de stok achter de deur. Eventueel kan de pedagoge de ouder begeleiden bij het zorgtraject. De directeur van het IKC neemt deel aan de wijknetwerkbijeenkomsten die door het CJG georganiseerd worden zodat zij ook op de hoogte is van alle mogelijke zorgaanbieders in de omgeving.

8.7. Pedagogische driehoek

Bij Vivere hechten wij veel waarde aan de pedagogische driehoek 'kind-ouders-IKC'. Een mooi voorbeeld daarvan is ons kindvolgsysteem. Ouders kunnen hier ook op inloggen en een verhaal schrijven in het dossier van het kind. Soms is er op dagelijkse basis namelijk even geen moment om het uitgebreid ergens over te hebben met een staflid en is iets niet belangrijk genoeg voor een aparte afspraak. Dan kan een stukje in Konnect genoeg zijn om iets over te dragen (bijvoorbeeld: het kind voelt zich buitengesloten door een paar groepsgenootjes, maar durft dit niet uit te spreken). De stafleden kunnen hier direct mee aan de slag en ook de terugkoppeling kan dan in Konnect.

9. Praktisch

9.1. Openingstijden BSO Vivere

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
VSO	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30	08:30 – 09:30
BSO	15:30 – 17:30	15:30 – 17:30	12:15 – 17:30	15:30 – 17:30	12:15 – 17:30

9.2. Afname extra dagdelen en ruildagen

Bij een volledig contract tijdens het gehele kalenderjaar vindt er *geen extra* vakantie-opvang plaats en ouders kunnen *geen extra* dagdelen afnemen omdat zij alle beschikbare uren al afnemen.

Indien er een maatwerk-contract is afsloten kunnen in overleg met de administratie (aanvragen per e-mail) extra dagen worden afgenomen. Uiteraard wordt dan gekeken of het in de (personeels)planning mogelijk is om een extra kind op de groep te plaatsen op de aangevraagde dag. De kosten van een extra dag(deel) staan in het maatwerk-contract vermeld.

Tevens is er - bij een maatwerk-contract - de mogelijkheid voor het incidenteel wisselen van een dag. Dit moet voldoen aan de volgende voorwaarden: je vraagt dit minimaal 3 dagen van te voren aan *vóór* de geplaatste dag bij de administratie. Deze ruildag moet binnen een week opnieuw worden ingezet. Of een ruildag kan worden toegezegd is afhankelijk van de bezetting op de locatie en de inzet van personeel op de nieuw gewenste dag. Bij niet gebruik maken van een geplaatste dag is het niet mogelijk om naderhand nog aanspraak te maken van het inhalen van deze dag.

9.3. Sluitingsdagen

De enige momenten dat Vivere gesloten is, is in de week rondom Kerst en Oud & Nieuw, tijdens officiële Nederlandse feestdagen én zes studiedagen. Studiedagen vallen altijd op woensdag of een vrijdag, en ouders missen dan vijf uur BSO. In november/december wordt de jaarplanning van het komende jaar aan de ouders gecommuniceerd. De sluitingsdagen staan hier voor het hele jaar ingepland. Wettelijk mogen twee studiedagen worden doorberekend aan ouders. De vier overige dagen worden niet aan ouders doorbelast.

9.4. Locatie

BSO Vivere is gevestigd in de gemeente Rotterdam.

In het gebouw worden de ruimtes naar functie ingericht. Zo zijn er drie basisruimtes, een keuken, een kantine, twee studielokalen, muziekruimte en een leeshoek. Ook wordt er veel gebruik gemaakt van de omheinde buitenruimte. De BSO ligt in de buurt van een groot park en speeltuin met veel mogelijkheden om te spelen en te ontdekken.

Adres: Horatiusstraat 50, 3076 XB, Rotterdam
 Telefoon: 010-307 31 82
 E-mail: info@vivere-ysol.nl
 Website: www.vivere-ysol.nl
 Facebook: Vivere | Your School of Life

9.5. Voeding op het IKC

Op dit moment werkt IKC Vivere aan een wijziging van haar voedingsbeleid samen met ouders en bestuur. Medio dit jaar verwacht Vivere een nieuw voedselbeleid te presenteren waarna er nog een update met dit pedagogisch beleidsplan moet plaatsvinden.

9.5.1. Inleiding

Bij IKC Vivere is het beleid aangaande eten & drinken een integraal onderdeel van de gehele visie. Hieronder staat beschreven wat die visie is, en wat dat in de praktijk voor ouders en kinderen betekent. De visie op voeding staat ook beschreven in het beleid voeding. In de kosten van de BSO is de catering gedurende de hele dag inbegrepen.

9.5.2. Visie op volwaardige voeding

Bij Vivere geloven wij dat de voeding die je gedurende de dag eet van invloed is op onder andere je energieniveau, je stemming en je concentratievermogen. Omdat kinderen dag in dag uit topprestaties leveren op het gebied van lichamelijke, geestelijke en emotionele groei, hebben zij daar maximale ondersteuning voor nodig door gezond te eten en drinken. Als BSO kan je daar een grote rol in spelen.

Wij baseren ons bij het maken van keuzes in voeding op het wetenschappelijke werk van dr. Weston A. Price. Dr. Price is een voorstander van volvette, volwaardige, verse, biologische en natuurlijke voeding. Wij proberen deze visie op voeding zo veel mogelijk door te voeren in het dagelijkse aanbod op de BSO. Alle snacks zijn daarom vers bereid, met zoveel mogelijk biologisch(e) (-dynamische) ingrediënten en worden gezamenlijk genuttigd.

9.5.3. Bijzondere eetvoorschriften

We houden graag rekening met verschillende eetvoorschriften, zolang het past binnen hetgeen we aanbieden. Zo kunnen kinderen die lactosevrij, tarwevrij, vegetarisch, halal of koosjer eten uitstekend aan hun trekken komen. Wij maken echter *geen* op maat gemaakte maaltijden voor kinderen met een (zeer) specifiek dieet, zoals bijvoorbeeld vegan. Aangezien het voedingsbeleid van Vivere een integraal onderdeel is van de gehele visie, is het ook *niet* toegestaan om kinderen hun eigen eten of drinken van thuis mee te laten nemen⁶.

9.5.4. Wat eten en drinken we dan bij Vivere?

Vivere gebruikt zoveel mogelijk volvette, volwaardige en pure producten. Dit betekent bijvoorbeeld concreet dat wij:

- Geen magere melk(producten) bieden, maar de volle variant;
- Met echte boter werken in plaats van met margarine of plantaardige oliën;
- Zo min mogelijk bewerkte producten kopen: we maken het liever zelf;
- Liever spelt of rogge gebruiken dan tarwe;
- Geen witte suiker of rietsuiker gebruiken (dus ook geen zoet broodbeleg), maar wel incidenteel kokosbloesemsuiker of rauwe honing;
- Geen of zo min mogelijk GMO-producten gebruiken zoals soja of mais.

9.5.5. Wij serveren:

Drinken:

---

⁶ Traktaties uiteraard uitgezonderd.

- Water (eventueel op smaak gebracht met citroen of munt);
- Lauwe thee.

Snacks in de middag:

- Diverse soorten rauwe groente als komkommer, tomaatjes, paprika (zoveel mogelijk uit het seizoen);
- Diverse soorten fruit als banaan, appel, peer, mandarijnen (zoveel mogelijk uit het seizoen);
- In de zomer: vers gemaakte groente / fruit smoothies of ijsjes;
- Diverse soorten kaas;
- Diverse soorten gedroogd fruit als dadels, vijgen, abrikozen;
- Als extraatje af en toe: vers gebakken koekjes, cake of muffins (uiteraard zonder gewone suiker) en met bijzondere soorten meel als speltmeel, amandelmeel of kokosmeel.

9.5.6. Verdeling van verantwoordelijkheid

Veel ouders zullen wellicht denken dat hun kinderen weinig van de bovengenoemde dingen zullen eten. Wij hanteren daarbij de adviezen van Ellyn Satter die prachtig zijn samengevat in het document (helaas alleen in het Engels): *Feeding with love and good sense*. Het komt erop neer dat wij zorgen voor gezond, lekker en gevarieerd eten en dat de kinderen zelf beslissen wat ze eten en hoeveel. We vertrouwen erop dat de kinderen zelf die dingen kiezen uit een gezond palet van opties die ze nodig hebben voor hun ontwikkeling. Wij limiteren de kinderen dus ook niet in hun keuzes. Als zij een speciaal dieet volgen (vanwege geloof of overtuiging) verwachten wij dat zij hier zelf hun verantwoordelijkheid in nemen.⁷

9.5.7. Betrek de kinderen bij het maken van gezonde en lekkere voeding!

Het is al mooi als kinderen gezamenlijk gezonde snacks gebruiken op de BSO, maar het is natuurlijk nóg mooier als ze ook betrokken zijn bij het hele proces. Daarom is nu een 'snackkring' opgericht met een aantal kinderen en twee medewerkers, waarin met elkaar wordt nagedacht over en gewerkt aan het inkopen en maken van lekkere hapjes tijdens de snackmomenten.

9.6. Trakteren

Kinderen mogen op hun verjaardag trakteren. Wij verzoeken ouders dringend om gezonde traktaties mee te geven. Traktaties met reguliere suiker of zoetmiddelen worden niet in het IKC opgegeten, maar meegegeven aan de kinderen aan het einde van de dag, zodat ouders thuis kunnen beslissen wat ermee gebeurt.

(Zelfgemaakte) traktaties met volwaardige suikeralternatieven (honing, palmsuiker, kokosbloesemsuiker, maple-/ahornsiroop etc.) worden in overleg wel geaccepteerd. Ouders kunnen dit bij twijfel van tevoren bespreken met een staflid. Traditionele eetbare traktaties zijn overigens niet verplicht, wij juichen ook van harte andere manieren toe om een verjaardag extra feestelijk te maken.

---

⁷ De enige uitzondering hierin is een allergie die ernstige gevolgen kan hebben. In dat geval letten de stafleden en medewerkers extra op dat het kind deze producten niet gebruikt.

10. De organisatie-structuur van IKC Vivere

Natuurlijk hoeft – net als in een democratie – niet ieder besluit aan de complete groep te worden voorgelegd. Daarom kan in grotere groepen gewerkt worden met een kringorganisatie. Op het IKC hebben we een aantal soorten kringen:

- Het bestuur (vier bestuursleden);
- De Schoolkring ((eventueel afvaardigingen van-) alle stafleden en kinderen);
- De Stafkring;
- De Ouderkring;
- De Bemiddelingskring;
- Groepskringen (kringen gevormd rond een bepaald doel, bijvoorbeeld de sportkring, de dierenkring, IT-kring etc. die altijd ook afgevaardigden hebben in de Schoolkring);
- en hulpkringen (tijdelijke kringen voor een kort project of doel).

10.1. De Schoolkring (SK)

Iedere student is in elk geval lid van de Schoolkring (SK) en – naar interesse en vermogen – van een of meer andere kringen. De Schoolkring is het hart van het IKC en vergadert iedere week (of zoveel meer of minder als door de Schoolkring met consent besloten) en besluit over de dagelijkse gang van zaken binnen de school *en* BSO. De afspraken die daar gemaakt worden gelden voor het hele IKC. Bij iedere vergadering zijn een voorzitter en secretaris/notulist aanwezig, die via open sociocratische verkiezingen worden gekozen uit de kinderen en staf.

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Schoolkring richten zich op:

- Organiseren van de dagelijkse gang van zaken in het IKC;
- Ingebrachte moties van de leden van de Schoolkring behandelen en, via de CONSENT-methode®, tot een besluit brengen;
- Organiseren van de inrichting van het onderwijs en de BSO, ten aanzien van speel- en leermiddelen, vaklessen, materialen, excursies, projecten etc.;
- Het beheren van het budget voor de school- en BSO-middelen;
- Het creëren en handhaven van een veilige leeromgeving door middel van het maken, aanpassen of afschaffen van afspraken;
- Het aannemen van nieuwe kinderen en gastdocenten;
- Het bestendigen van (herschreven) beleid.

10.2. De Bemiddelingskring (BMK)

De Bemiddelingskring (BMK) helpt binnen het IKC met het oplossen van conflicten waar je zelf niet uitkomt. Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen en de regels en afspraken te handhaven. De Bemiddelingskring komt bij elkaar op het moment dat er een motie is. Binnen de kring worden conflict situaties behandeld die door kinderen of stafleden zijn ingediend via een formulier. Er is altijd een gespreksleider aanwezig (dit kan ook een kind zijn) en een staflid. De Bemiddelingskring begint met het duidelijk maken van een ingediende situatie. Wat is er precies gebeurd, wie waren erbij betrokken en welke regels zijn er overtreden? Er wordt eerst geluisterd naar het kind die de situatie heeft ingediend, vervolgens wordt er ook geluisterd naar het verdergebrachte kind en naar de eventuele

getuigen. Vervolgens onderzoekt de Bemiddelingskring wat de verderbrenger wil bereiken en wat de kern van zijn probleem is. Hierna komt de Bemiddelingskring samen met alle personen die bij de situatie betrokken zijn tot een gezamenlijk gedragen besluit. Dat betekent dat zij vaststellen wat er nodig is om het conflict op te lossen.

10.3. De Ouderkring (OK)

De Ouderkring bestaat uit de ouders van het IKC. De Ouderkring wordt door ouders (eventueel met hulp van de Topkring) geïnitieerd en vormgegeven. De kring komt ongeveer eens in de zes weken bij elkaar. Taken en verantwoordelijkheden van de Ouderkring zijn:

- Kwaliteitswaarborging (monitoring);
- Ondersteunen en uitdagen van Bestuurskring en Stafkring;
- Ambassadeurschap en netwerken ter ondersteuning / faciliteren van BK en SK;
- Delen van ervaringen;
- Formele medezeggenschap verzorgen;
- Begroting en financieel jaarverslag ter kennisgeving aannemen;
- Meedenken en advies geven over de BSO / beleid veiligheid en gezondheid etc.

10.4. Stafkring (STK)

De Stafkring bestaat uit alle vaste stafleden (inclusief directie) van Vivere. De taken en verantwoordelijkheden van de Stafkring zijn:

- Zorgdragen voor een veilige omgeving;
- Begeleiden / faciliteren van de kinderen;
- Vormgeven en uitvoeren van kindzorg;
- Begeleiden van (nieuwe) stafleden;
- Vormgeven en voorbereiden van het onderwijskundig beleid;
- Intake van nieuwe (ouders en) kinderen;
- Informatie verstrekken en contacten onderhouden met ouders;
- Vanuit de Stafkring wordt een afvaardiging gekozen voor de Topkring.